

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu**

Wrocław, dnia 24 stycznia 2012 r.

**Pan
Dariusz Kuś**

**Prezes Zarządu
Portu Lotniczego
Wrocław SA**

LWR-4101-25-03/2011
P/11/074

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu, skontrolowała Port Lotniczy Wrocław SA („Port”, „PLW”, „Spółka”) w zakresie przygotowań do organizacji finałowego turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA – EURO 2012 realizowanych w 2011 r.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli podpisanym w dniu 13 grudnia 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Prezesowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia stan przygotowań Portu Lotniczego Wrocław do obsługi Turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA – EURO 2012 zrealizowanych w 2011 r.

1. Mimo stwierdzonych kolejnych przesunięć terminów realizacji, NIK pozytywnie ocenia realizację trzech zadań inwestycyjnych w Porcie Lotniczym, tj.:

- budowę nowego terminala pasażerskiego wraz z infrastrukturą,

¹ Dz.U. z 2007 r. nr 231, poz. 1701 ze zm.

- budowę płyty postojowej przed nowym terminalem wraz z przebudową drogi kołowania „BRAVO” i budową drogi technicznej (pomiędzy terminalem i płytą postojową),
- rozbudowę infrastruktury części lotniczej portu (drogi kołowania, drogi zejścia, płaszczyzny odladzania i izolacji).

Z przyczyn niezależnych od inwestora i wykonawcy, a polegających na nagłym i nieprzewidywalnym podniesieniu się poziomu wód gruntowych, w 2011 r. nastąpiło okresowe wstrzymanie prac przy budowie nowego terminala pasażerskiego w tzw. obszarze ruchu konstrukcji średnich. Wystąpiła konieczność opracowania dokumentacji uwzględniającej nową sytuację hydrogeologiczną, a także wykonania prac stabilizujących zwierciadła wody gruntowej, co skutkowało ostatecznie przesunięciem terminu zakończenia budowy na 31 grudnia 2011 r., a terminu oddania terminala do użytku na 31 stycznia 2012 r. (odpowiednio o sześć i o siedem miesięcy w stosunku do wcześniej zakładanych).

Wpływ na przesunięcie o sześć miesięcy (do 31 grudnia 2011 r.) terminu zakończenia inwestycji miały również zmiany (zwiększenie) zakresu rzeczowego zadania związane z budową płyty postojowej dla samolotów przed budynkiem nowego terminala, a także wydłużone (z uwagi na uprzednią kontrolę Urzędu Zamówień Publicznych) postępowanie przetargowe, mające na celu wyłonienie wykonawcy przedmiotowego zadania. Zmiana zakresu rzeczowego zadania spowodowana było koniecznością przebudowy drogi kołowania „Bravo” (jako elementu łączącego płytę postojową z drogą startową Portu) i budowy dodatkowej płaszczyzny zawracania przy jedenastym progu drogi startowej.

Dodatkową konsekwencją zaistniałego opóźnienia, była konieczność wstrzymania (mimo zakończenia fazy projektowania) realizacji ostatniego z zadań inwestycyjnych, polegającego na rozbudowie infrastruktury części lotniczej Portu (płyta odladzania, droga szybkiego zejścia, remont płyty postojowej południowej wraz z drogami kołowania). Jednoczesna realizacja obu zadań spowodowałaby wyłączenie z eksploatacji wszystkich istniejących dróg kołowania, co praktycznie sparaliżowałoby bieżącą pracę lotniska.

Stwierdzono zgodne z umową zaawansowanie prac dotyczących budowy płyty postojowej. Należy jednak podkreślić, że postęp robót prowadzonych w całości na otwartej przestrzeni i polegających na układaniu nawierzchni betonowej i bitumicznej jest uzależniony od warunków atmosferycznych. Pozytywnie natomiast należy ocenić fakt, pełnego zabezpieczenia finansowego inwestycji (w tym pozyskanie środków unijnych), co wyklucza zagrożenie

wstrzymania jej realizacji z powodu braku możliwości płatniczych. Budowa terminala pasażerskiego (w ujęciu rzeczowym) była zaawansowana na poziomie około 97%. Do wykonania pozostawały roboty wykończeniowe polegające na montażu ścian wewnętrznych, balustrad i poręczy, a także regulacji i kalibracji systemów energetycznego i teletechnicznego. Taki stan rzeczy pozwala, w ocenie NIK, na stwierdzenie, iż wyznaczone i obowiązujące aktualnie terminy mogą być ostatecznie dotrzymane, zwłaszcza w sytuacji, gdy wykonywane roboty nie są już zależne od warunków zewnętrznych i zapewnione jest w 100% finansowanie zadania.

W najmniejszym stopniu zaawansowania, bo w fazie przygotowania postępowania przetargowego, znajdowało się trzecie z zadań polegających na rozbudowie infrastruktury części lotniczej Portu. Zasadniczą przyczyną przesunięcia terminu rozpoczęcia fazy wykonawczej, była wspomniana konieczność wcześniejszego zakończenia budowy płyty postojowej i przebudowy drogi „Bravo”. Ponadto możliwości realizacyjne ograniczało nieujęcie zadania (mimo starań Zarządu PLW) na liście podstawowej Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, a w konsekwencji brak możliwości pozyskania dofinansowania ze środków Unii Europejskiej. Przedmiotowe okoliczności mogą (oprócz opóźnień) skutkować także ograniczeniem pierwotnie planowanego zakresu rzeczowego.

W ocenie Zarządu, opóźnienie realizacji zadania, a także ewentualne zmniejszenie zakresu robót, nie będzie miało zasadniczego wpływu na przygotowanie Portu do obsługi Turnieju UEFA EURO 2012. Istniejąca infrastruktura lotniska, z uwzględnieniem zakończenia budowy terminala pasażerskiego i płyty postojowej dla samolotów, jako kluczowych zadań dla całego projektu, zapewni osiągnięcie zakładanych i koniecznych do osiągnięcia parametrów Portu, w tym wykonania odpowiedniej (30-36 w ciągu godziny) ilości operacji lotniczych, a także obsługi w układzie godzinowym około 2.300 pasażerów wylatujących i około 6.400 pasażerów przylatujących.

Realizowane przez Port Lotniczy Wrocław SA przedsięwzięcia inwestycyjne i organizacyjne, stwarzają w ocenie NIK, przesłanki do wykonania wszystkich zobowiązań wynikających z zawartej 17 sierpnia 2006 r. z UEFA tzw. umowy lotniskowej. Stwierdzone w toku kontroli średnie zawansowanie wykonawstwa, a także zakontraktowanie wszystkich niezbędnych elementów wyposażenia terminala, daje zdaniem NIK realne podstawy do zachowania ustalonego terminu oddania terminala do użytku.

2. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia zrealizowane w 2011 r. przedsięwzięcia organizacyjno-logistyczne związane z przyszłą obsługą Turnieju UEFA EURO 2012.

We wrześniu 2011 r. w związku z koniecznością obsługi zdarzeń związanych z przewodnictwem Polski w Radzie Unii Europejskiej, a także imprez związanych z otwarciem Stadionu Miejskiego, Port Lotniczy Wrocław opracował i wdrożył do stosowania „Plan Operacyjny – Obsługa Pasażerów i Operacji Lotniczych VIP”. Przedmiotowy dokument, oparty na scenariuszach UEFA, pozwolił na sprawdzenie i przetestowanie możliwości organizacyjnych Portu, zwłaszcza w kwestiach separacji ruchu pasażerskiego od obsługi rejsów specjalnych, stosowania procedur odprawowych osób o statusie VIP, czy też zarządzania rozkładem lotów i operacjami lotniczymi. W okresie od 8 września do 23 września 2011 r., w ramach realizacji wymienionego wyżej Planu Operacyjnego, obsłużono pasażerów-gości biorących udział w 8 wydarzeniach związanych z Polskim Przewodnictwem w UE, w tym 181 delegacji ministerialnych. Wykonano 1.319 operacji lotniczych, przyjmując 172 samoloty w ramach rejsów pozarozkładowych.

Na bazie doświadczeń zdobytych w wyniku realizacji Planu Operacyjnego z września 2011 r. i na podstawie przekazanych przez UEFA Service Levels (zasady obsługi gości bezpośrednio związanych z Turniejem), Port Lotniczy przystąpił w listopadzie 2011 r. do opracowania „Planu Operacyjnego – Obsługa Pasażerów i Operacji Lotniczych w Porcie Lotniczym Wrocław Podczas Turnieju UEFA EURO 2012”. Sporządzony do dnia zakończenia kontroli NIK, tzw. „zakres planu”, ujmował w swojej treści wszystkie istotne zagadnienia związane z obsługą Turnieju, w tym zasady współpracy podmiotów działających na lotnisku, a także założenia obsługi ruchu osobowego (ze szczególnym uwzględnieniem protokołów dotyczących delegatów i gości UEFA oraz drużyn piłkarskich).

Port Lotniczy Wrocław aktywnie uczestniczył w przygotowaniu istotnego dla obsługi Turnieju UEFA EURO 2012 przedsięwzięcia pod nazwą „Slot Management”, związanego z koordynacją rozkładów lotów w okresie od 1 czerwca do 8 lipca 2011 r. Przedstawiciele PLW brali udział w organizowanych przez Polską Agencję Żeglugi Powietrznej warsztatach poświęconych zagadnieniom przepustowości lotnisk. Do Urzędu Lotnictwa Cywilnego przekazano szczegółowe dane dotyczące parametrów i możliwości operacyjnych Lotniska Wrocław Strachowice, a także opinie dotyczące wydania decyzji administracyjnej wprowadzającej koordynację lotów i wyboru podmiotu, przyszłego koordynatora.

3. W ocenie NIK, Port Lotniczy Wrocław prawidłowo realizował postanowienia zawartej w sierpniu 2006 r. z UEFA tzw. „umowy lotniskowej”. W 2011 r., w uzgodnieniu ze Spółką EURO 2012 Polska (oficjalnym przedstawicielem UEFA) wyznaczono pomieszczenia

biurowe na potrzeby tzw. „Welcome Desk” (Centrum Powitalnego), biura operacyjnego turnieju oraz wolontariuszy. Dla wymienionego podmiotu przekazano również wykaz powierzchni na potrzeby związane z zainstalowaniem brandingu (oznakowania) EURO 2012. Poprzez wyznaczenie przystanków dla komunikacji miejskiej przed nowym terminalem pasażerskim, zrealizowano również umowny wymóg zapewnienia dostępu do środków transportu publicznego pomiędzy lotniskiem, stadionem i centrum miasta. Aktualnie i na bieżąco, PLW spełniał jeden z najistotniejszych zapisów umowy jakim jest funkcjonowanie lotniska w ruchu ciągłym (całodobowo).

Również pozostałe wymogi „umowy lotniskowej” zostały spełnione. Z ogólnej liczby 2.013 miejsc parkingowych, wydzielono na potrzeby organizatorów Turnieju 70 miejsc dla samochodów i 12 miejsc dla autobusów. Funkcjonujący w terminalu I i zainstalowany w terminalu II system teleinformatyczny (łącza telefoniczne, faxowe i internetowe) pozwala na zapewnienie odpowiedniej ilości środków łączności na potrzeby sprawnej obsługi Turnieju UEFA EURO 2012.

4. Najwyższa Izba Kontroli, pozytywnie ocenia działania Zarządu Portu Lotniczego Wrocław podejmowane dla wykonania dwóch wniosków z poprzedniej kontroli NIK dotyczącej przygotowań do Euro 2012 realizowanych w 2010 r., pomimo niezakończenia ich realizacji.

W odniesieniu do wniosku nr 1 dotyczącego podjęcia działań w zakresie sporządzenia instrukcji odśnieżania dachu terminala pasażerskiego w celu zapewnienia sprawnego i bezpiecznego użytkowania obiektu, Zarząd Portu, w porozumieniu z projektantem nowego terminala pasażerskiego, a także wykonawcą konstrukcji dachowej, skierował szczegółowe wytyczne dla przygotowania przez generalnego wykonawcę instrukcji odśnieżania połączeń dachowych w warunkach ponadnormatywnych opadów.

Wniosek nr 2 dotyczył podejmowanych przez Zarząd działań w celu terminowego zakończenia budowy płaszczyzn poziomych Portu (płyty postojowej, płyty odladzania, drogi zejścia). Niniejsza kontrola wykazała przesunięcie terminów realizacji tych zadań, jednakże, w ocenie NIK, przyczyny tych przesunięć były w głównej mierze niezależne od Inwestora. Zarząd Portu podjął działania w celu zrealizowania tych robót. Zawarta w marcu 2011 r. z Centrum Unijnych Projektów Transportowych umowa na dofinansowanie kwotą ponad 128 mln zł, (pochodzącą ze środków unijnych) budowy terminala pasażerskiego oraz płyty

postojowej dla samolotów, pozwoliła na ostateczne zabezpieczenie finansowania tych kluczowych dla całego projektu zadań inwestycyjnych.

Przedstawiając Panu Prezesowi powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1. Podjęcie działań w celu terminowego zakończenia pozostałych zadań inwestycyjnych koniecznych do przekazania do użytkowania nowego terminala pasażerskiego wraz z infrastrukturą towarzyszącą, tj. płaszczyzn poziomych Portu (płyty postojowej, płyty odladzania, drogi szybkiego zejścia, drogi kołowania).**
- 2. Poinformowanie o sporządzeniu instrukcji odśnieżania dachu terminala pasażerskiego w celu zapewnienia sprawnego i bezpiecznego użytkowania obiektu.**

Zgodnie z treścią art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Prezesowi, prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli we Wrocławiu umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Prezesa w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

W przypadku złożenia zastrzeżeń, termin nadesłania informacji, o której mowa w art. 62 ust. 1 ustawy liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały komisji powołanej w celu rozpatrzenia zastrzeżeń.